

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgave

BACH301-OST-2023-VÅR-FLOWassign

Predefinert informasjon

Startdato:	11-05-2023 09:00 CEST	Termin:	2023 VÅR
Sluttdato:	25-05-2023 14:00 CEST	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgave - Stord		
Flowkode:	203 BACH301 1 OST 2023 VÅR		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Deltaker

Kandidatnr.:	204
---------------------	-----

Informasjon fra deltaker

Antall ord *:	7685
----------------------	------

Egenerklæring *: Ja
Jeg bekrefter at jeg har Ja
registrert
oppgavetittelen på
norsk og engelsk i
StudentWeb og vet at
denne vil stå på
vitnemålet mitt *:

Gruppe

Gruppenavn:	(Anonymisert)
Gruppenummer:	8
Andre medlemmer i gruppen:	Deltakeren har innlevert i en enkeltmannsgruppe

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Digitale virkemidler i barnehagen

Digital tools in kindergarten

Therese Heimark

Bacheloroppgave i barnehagelærerutdanningen

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett

Kirsti Aksnes

25.05.2023

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 12-1.

Forord

Det er helt uvirkelig å tenke på at jeg nå har gått tre år på høgsolen. Da tilbake i 2020 satt på ferjen mot Stord og tenkte hva jeg holder på med, og det ble ikke noe klarere når jeg sitter i gymsalen og blir møtt av faglærerne og sier «dette er første seg på vei mot en lederutdanning». Jeg har lært mye på min reise, og ting jeg pakker opp i ryggsekken som aldri skal bli mistet. Synet på barn i barnehagen og lærdommen jeg har fått fra studiet går jeg ut nå ut med en helt ny forståelse til hvordan jeg kan bidra til barns beste, la de bli hørt og få medvirke til deres hverdag.

Først og fremst må jeg takke min nummer en. En liten gutt som bare var 1 år når jeg starta er nå er blitt 4 år. Han vet det nok ikke selv, men hadde det ikke vert for at det smilet som møter meg hver morgen og hver ettermiddag etter barnehagen, er det som holder meg gående. Du og meg, Ole-Jan... Du er min superhelt.

Tusen takk til barnehagen og informantene som stilte til intervju, dere har gitt meg ny kunnskap og forståelse for temaet. Videre må jeg takke min fantastiske veileder Kirsti Aksnes, en sprudlende positiv dame som jeg først møtte i aulaen under et tverrfaglig prosjekt mellom fordjupningene. Du inspirerte meg til valg av temaet til min bachelor etter foredraget du hadde på biblioteket. Takk for god veiledning, latter og motivasjon.

Ikke minst må jeg takke hun som fikk meg til å fortsette studiet, profesjonsveileder Maritha. Du har inspirert meg til nye drømmer og vist meg hva en god barnehagelærer står for. Ikke minst hvordan du så meg, anerkjente og tok tak, du så meg når det føltes ut som ingen andre gjorde, takk.

Sist, men ikke minst vil jeg gi en stor takk til familie og venner rundt meg. For et støtte apparat, uten dere hadde ikke denne utdanningen vert mulig. Dere har heiet på meg til siste slutt.

Sammendrag

Denne oppgaven tar for seg digitale virkemidler i barnehagen, med problemstillingen; Hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler? Oppgaven tar for seg noen hoveddeler som den digitale kompetansen, pedagogisk grunnsyn, holdning og syn på den digitale praksisen. Ut i fra tema og problemstilling er dette en kvalitativ studie, der jeg har vært ute i en vilkårlig barnehage og hatt fokusgruppe intervju. Det er tydelig at pedagogene ser at barn skal erfare den digitale praksisen, samtidig ut ifra min undersøkelse at både tid, kompetanse og motivasjon gjør det vanskelig å jobbe med på lik linje som andre fagområder.

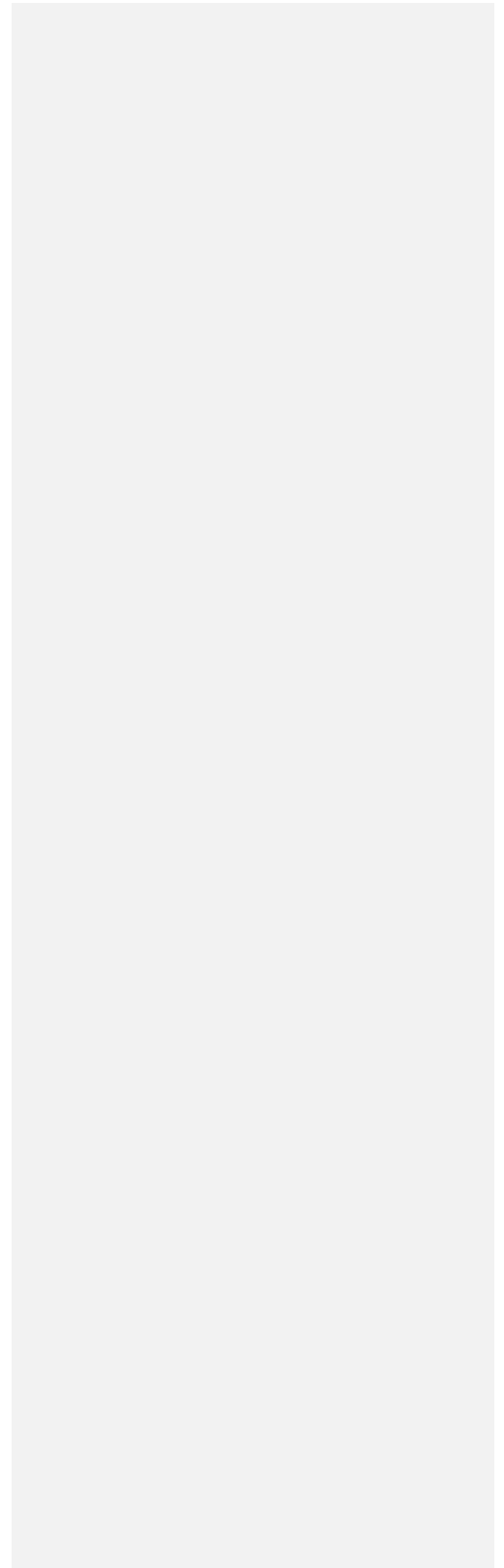
Abstract

This assignment deals with digital tools in the kindergarten, with the problem; What advantages and disadvantages does the kindergarten teacher see in using digital tools? The assignment deals with some main parts such as the digital competence, educational principles, attitude, and view of the digital practice. Based on the theme and issue, this is a qualitative study, where I have been out in an arbitrary kindergarten and had a focus group interview. It is clear that the pedagogues see that children should experience the digital practice, at the same time based on my research that both time, competence and motivation make it difficult to work on the same level as other subject areas in the framework plan for kindergarten.

Innholdsfortegnelse

FORORD	2
SAMMENDRAG	3
ABSTRACT	3
1.0 INNLEDNING	1
1.1 VALG AV TEMA.....	1
1.2 PROBLEMSTILLING.....	1
1.3 OPPGAVENS STRUKTUR.....	2
2.0 TEORIKAPITTEL	3
2.1 DEN DIGITALE KOMPETANSEN OG DET PEDAGOGISKE GRUNNSYNET.....	3
2.2 HOLDNINGER OG SYN PÅ DEN DIGITALE PRAKSISEN.....	4
2.3 MOTIVASJON TIL Å TA I BRUK DIGITALE VIRKEMIDLER.....	5
2.4 NETTBRETT SOM MULIGHET FOR Å FORMIDLE KUNNSKAP OG HVORDAN IVARETA BARNES FANTASI.....	6
3.0 METODEKAPITTEL	8
3.1 HVA ER EN METODE:.....	8
3.2 VALG AV METODE:.....	8
3.3 FOKUSGRUPPE INTERVJU.....	9
3.4 VALIDITET OG RELABILITET:.....	9
3.5 ANALYSEPROSESSEN:.....	10
4.0 PRESENTASJON AV RESULTAT OG DRØFTING	11
4.1 ANALYSEPROSSE.....	11
4.1 DEN DIGITALE KOMPETANSEN OG PEDAGOGISK GRUNNSYN.....	11
4.2 HOLDNINGER OG SYN TIL DEN DIGITALE PRAKSISEN.....	11
4.3 MOTIVASJON.....	12
5.0 DRØFTING	13
5.1 DEN DIGITALE KOMPETANSEN OG DET PEDAGOGISKE GRUNNSYNET.....	13
5.2 HOLDNINGER OG SYN TIL DEN DIGITALE PRAKSISEN.....	14
5.3 MOTIVASJON TIL Å TA I BRUK DIGITALE VIRKEMIDLER.....	17
6.0 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON	19
7.0 AVSLUTNING OG VEIEN VIDERE	20
7.1 AVSLUTNING.....	20
7.2 VEIEN VIDERE.....	20

8.0 LITTERATURLISTE	21
9.0 VEDLEGG	22
VEDLEGG 1: INFORMASJONSSKRIV	22
VEDLEGG 3: ANALYSETABELL FRA INTERJUVET.....	26

1.0 Innledning

1.1 Valg av tema

Min bachelor handler om digitale virkemidler i barnehagen, jeg er nysgjerrig på hvordan det blir jobbet med ute i barnehagefeltet og ønsker og fordype meg i dette temaet. Gjennom mine tre år på barnehagelærerstudiet og observasjoner i praksis føler jeg den digitale praksisen er en "mangelvare" både i utdanningen og ute i barnehagefeltet. Rammepplanen er klar på at barnehagens digitale praksis «skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring og videre skal bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn» (Kunnskapdepartementet, 2017, s. 44). På bakgrunn av Rammepplanen oppfatter jeg at de digitale virkemidlene er blitt en del av samfunnsutviklingen som igjen legger grunnlaget for hvorfor jeg vil skrive om digitale virkemidler i barnehagen. For det norske samfunnet blir mer og mer digitalt, og teknologien påvirker i stadig større grad virksomheter, hvordan vi arbeider, studerer, kommuniserer og får tilgang til informasjon (Bølgan, 2018, s. 25), dette er samfunnet barn vokser opp i. Jeg ønsker å forske på digitale virkemidler og hvordan barnehagelærere tar det i bruk, fordi jeg tror at den digitale verden har stor påvirkning på barn i dag og derfor blir det enda viktigere at voksne har kunnskap om temaet slik at det kan bli formidlet trygt over til barna.

1.2 Problemstilling

I lys av teori og rammeplanen måtte jeg finne en problemstilling som sa noe om det jeg ønsket å få frem. Som skrevet ovenfor er jeg er nysgjerrig på hvordan barnehagelærerne opplever å ta i bruk digitale verktøy. Derfor omhandler problemstillingen min om barnehagelæreren og synet på å ta i bruk digitale virkemidler. Jeg har undersøkt dette nærmere og landet derfor på problemstillingen:

Hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler?

Gjennom å introdusere og lære barn om digitale verktøy kan det bidra til ny lærdom og forståelse av teknologi. Jeg er nysgjerrig på å finne ut om barnehagelærere finner en balanse mellom fornyelse og tradisjon. I tillegg til de ansatte i barnehagen må tenke på at de digitale

verktøyene blir tatt i bruk med omhu, og ikke dominerer arbeidsmåten i barnehagen (kunnskapdepartementet, 2017). For å skape en sammenheng mellom de digitale aktivitetene sammen med det øvrige arbeidet i barnehagen kan en strategi være å jobbe med å ufarliggjøre bruken av de digitale verktøyene (Bølgan, 2018, s. 33).

1.3 Oppgavens struktur

Bachelor oppgaven er skrevet i syv deler. Der første del tar for seg teori og forskning som blir relevante for å kunne forklare temaet og besvare til problemstillingen senere drøftes i teksten. I den andre delen forklarer jeg hvilke metode jeg har gått for, fordeler og ulemper med å gjøre det på den måten. Og analyseprosessen som ble gjort i etterkant av intervjuet.

Den tredje delen av oppgaven kommer jeg inn på hva jeg har tolket ut i fra analyseprosessen så når jeg å presenterer data og nøkkelbegrep som blir viktig for å poengtere før jeg begynner å drøfte. Dette er for å gi leseren en forkunnskap til hva jeg ønsker å få frem av det jeg vil belyse når jeg skal drøfte resultatene jeg har fått fra min empiri.

I femte del kommer drøftingen, og der jeg har analyserer informasjonen informantene har gitt meg og trekker en forståelse fra hva de sier opp mot teori og artikler som er relevante for å svare til problemstillingen min.

I den sjette delen kommer det en konklusjon og oppsummering. Her vil jeg svare på: hva jeg har funnet ut om undersøkelsen, og svaret til problemstillingen min og hvordan jeg har konkludert meg frem til den. Samtidig som jeg viser til hvordan artikkelen til Marianne Undheim hvordan teknologi og digitale virkemidler skaper en samarbeidsprosess ammen med barn som kan inspirere til jobbe med den digitale praksisen.

Den syvende delen avslutter jeg med hvilke innsikt undersøkelsen har gitt meg, hvordan det har gitt meg en ny forståelse til digitale verktøy og hvordan den digitale praksisen kan jobbes med, samstundes forklarer jeg veien videre om jeg skulle ha forsket videre på temaet og hvilke metoder jeg da ville tatt i bruk.

2.0 Teorikapittel

For å undersøke digitale virkemidler i barnehagen, vil det være sentralt å vite hvordan den digitale kompetansen henger sammen med det pedagogiske grunnsynet, holdninger og motivasjon blant personalet. Som problemstillingen omhandler hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler. Jeg har valgt å støtte meg på Nina Bølgan (2018) sin teori om den digitale kompetansen, og hvordan Mari-Ann Letnes referer til Vygotskij sitt sosiokulturelle perspektiv knytt til den digitale praksisen. Det har vært relevant å ta inn teori som omhandler pedagogiskgrunnsyn og holdning, da det har mye å si på hvordan barnehagelæreren tar stilling til å ta i bruk digitale verktøy, der støtter jeg meg på Skogen & Haugen (2013) og Gunnestad (2019) sin teori. Videre blir synet til barnehagelæreren en viktig faktor for å belyse problemstillingen min på hvordan barnehagelæreren ser fordelene og ulempene med å ta i bruk digitale virkemidler hvor jeg har hentet teori fra Bjønnes (2014), Dardanou (2021) og Sandvik & Tandberg (2019). Dessuten for å belyse det å ta i bruk digitale virkemidler i praksis støtter jeg meg på tilstandsrapporten fra Grønsdal et al. (2019) i tillegg vil det være nødvendig og se på begrepet motivasjon hvor jeg støtter meg på forskningsartikkelen til Bergan, et al. (2023) og teorien til Amundsen (2013).

2.1 Den digitale kompetansen og det pedagogiske grunnsynet

Kompetansen personalet sitter på har en stor betydning for hvordan barna kan erfare og lære, kompetansen barnehagelærere har gir grunnlaget for at mål og krav fra barnehagens rammeplan blir oppfylt. Det kan variere for hvilke kompetanse som trengs, men samfunnet er mye mer sammensatt en før, det er derfor viktig å se på kompetanseutvikling som et livslangt prosjekt og i dag er den digitale kompetansen en forutsetning for å delta i samfunns- og arbeidslivet (Bølgan, 2018, s. 59). Har man en profesjonsfaglig digital kompetanse, innebærer det å kunne forstå hvordan den digitale teknologien påvirker oss og hvordan den kan berike og utvide barnehagens praksis, samstundes at vi har et sunt og kritisk blikk. Ved å ha kompetanse innenfor fagfeltet vil man bli i bedre stand til å vurdere og velge avhengig av hvilket mål og innhold man vil ha til aktiviteten. (Bølgan, 2018, s. 60). Å ha en digital kompetanse ble tidligere brukt som et synonym for å skaffe seg tekniske ferdigheter, men den profesjonsfaglig digitale kompetansen handler mer om å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig og hensiktsmessig måte for å løse praktiske og faglige oppgaver. Så å opparbeide seg en profesjonsfaglig kompetanse går henger sammen med det å utvikle barnehagen som en lærende organisasjon (Bølgan, 2018, s. 63).

Det pedagogiske synet man har er det synet man har på barn og barndom, livet og hvordan læring, utvikling, verdier, normer, kultur og alt annet vil påvirke alt av valg og prioriteringer. Dette synet har derfor en påvirkning på hvordan ulike arbeidsmåter man velger og vektlegger og hvordan planer blir utført (Gunnestad, 2019, s. 63). Men det pedagogiske grunnsynet er ikke en statisk størrelse, da den trolig vil være stadig i utvikling så lenge man har en pedagogrolle i forhold til barn. For nye erfaringer og kunnskaper gir oss muligheter til å tilegne oss nye refleksjoner over livet, verdier og barna sine egenskaper slik at vi kan vise til at barna får et meningsfylt liv (Gunnestad, 2019, s. 36).

2.2 Holdninger og syn på den digitale praksisen

Mari- Ann Letnes forklarer Vygotskij (1986) sin teori om at kunnskap blir konstruert gjennom en samhandling av den sosiale og fysiske konteksten. I et sosiokulturelt perspektiv finnes det mange retninger, men det sentrale omdreiningspunktet handler om samhandlingen mellom aktører og artefakter. Som i det gjennomdigitaliserte samfunnet vi befinner oss i dag er måten vi kommuniserer og samhandler på det digitale artefakter, i et ulik parksisfelleskap. Hvor den sosiale og fysiske konteksten omhandler erfaring, kognisjon og læring, som er en intrigert del av aktivitetene til barna. Setter man dette i kontekst vil teknologien som finnes i barnets sosiale og fysiske miljø påvirke hvordan de leker, erfarer, og lærer i dag. Da teknologi har blitt en naturlig del av hvordan det er å vokse opp i dagens samfunn (Letnes, 2016, s. 141-142). Det at barnehagen skal bli mer digitalisert har vekket mye delte reaksjoner de det bryter om de vante forestillingene på hva en barndom er. Barn møter teknologi i fritiden og hjemmet, og det er blitt en del av barnas kultur. Dagens samfunn er preget av et større mangfold en noen gang, når man formidler tradisjon og kultur som hvordan det var før i tiden, blir det nå bygget opp en motkultur for alt det nye og digitale. Det kan se ut som at man glemmer at dagens barn utvikler seg i en annen verden, og denne verden er ganske så forskjellig fra det som en gang var (Bølgan, 2018, s. 26). I digisus rapporten setter de lys forskjellen på begrepet om det å være «bekymret» eller at man er en «kritiker». De greier ut om hvordan man forklarer at de er «bekymret» blir det som at man setter de tilsette i en svak posisjon. Om man setter seg i en «kritiker»-posisjon bygger den ikke bare på bekymring og redsel, men at man har et pedagogisk engasjement som vil sikre og forsvare barna sin kvalitet i barnehage hverdagen. For en kritiker utelukker ikke det å ta i bruk digital teknologi, men en vil ikke ta risikoen med å ta i bruk digital teknologi som ikke er faglig eller pedagogisk

reflektert over (Grønsdal, et al. 2019, s. 49). Man må kunne møte samfunnets digitale krav og ta i bruk den digitale teknologien i barnehagen sammen med barna. Det må ikke være av det dyreste utstyret eller det aller nyeste på markedet, det viktigste er at man engasjerer seg i teknologien man allerede har i barnehagen (Dardanou, et al. S. 52). En holdning er etablert over lang tid og kan speile seg til en viss grad i hvilket miljø man er oppvokst i, generelt kan man forklare holdning som et produkt av erfaring eller lærdom og kan være svært personlige da det er en sentral del av våres personlighet (Haugen & Skogen, 2013, s. 106).

Digisus rapporten viser til at det er en tildens at den digitale praksisen blir knyttet opp til nettbrett og apper, der det blir lyst frem et spørsmål om hvilke digitale utstyr som er tilgjengelig og hvordan kompetansenivået er i barnehagen. Da hovedinntrykket de sitter med er at det samlet handler om et kompetansegap, der det teknologiske eller pedagogisk knyttet til digitale praksiser ikke er gjennomtenkt eller gjennomført. (Grønsdal, et al. 2019, s. 49-50). En forutsetning for å dra i gang en digital praksis er å ha et organisasjonsengasjement, det innebærer med andre ord at man ønsker å yte mer en det arbeidsinstruksene tilsier. Hvis man har overvekt av slike holdninger blant personalet kan man oppnå et positivt barnehageklima eller en dra kultur (Skogen & Haugen, 2013, s. 129). Dette viser også tilstandsrapporten til Digisus til, der det blir beskrevet at styrergruppene etterlyser ansatte som kan være ildsjeler for å oppnå digital kompetanse (Grønsdal, et al. 2019, s. 49). Ildsjeler må ha motivasjon, og den må aktiviseres. Da motivasjon kan forklares som at vi befinner oss i en prosess her og nå. Men det er sjelden at alle medlemmer i en personalgruppe er like motiverte i arbeide som skal bli gjort. Et fellestrekk for all motivert atferd er at det må være en drivkraft som får oss til og handle (Skogen & haugen, 2013, s. 117).

2.3 Motivasjon til å ta i bruk digitale virkemidler

Utfordringen som personalet har i forhold til bruk av digitale virkemidler er å binde sammen muligheten som teknologien åpner for, med det som allerede pågår i barnehagen. Det å ta teknologien inn i prosessene kan føre til at det oppstår nye og interessante arbeidsmåter om kan føre til en pedagogisk og kulturell praksis. Men en forutsetning for at dette kan skje er at personalet er villig til å kunne se kritisk på de tradisjonelle arbeidsmåtene sine (Bølgan, 2018, s. 28-29). Det er viktig å markere at det tradisjonelle ikke skal bli fortregning av det digitale i barnehagen, men det skal bidra til å gi nye dimensjoner til de aktivitetene man allerede har både innendørs og utendørs (Bjønnes, 2014, s. 225). Viss barnehagelæreren drar inn teknologi

og digitale virkemidler og har i forkant av en skapende prosess planlagt og tenkt i gjennom hvordan det skal organiseres slik at man da vil kunne legge til rette for barnas medvirkning. For å ha en åpentilnærming skaper barnehagelæreren rom til at kreativiteten får blomstre, da er det viktig at man gir barna tid og rom for deltagelse (Undheim, 2022, s. 32). Artikkelen til Undheim viser at en å ha en skapende teknologisk samarbeidsprosess blir kjennetegnet av at barna og barnehagelæreren engasjerer seg på ulike måter og klarer og utforske nye muligheter, dette blir gjort gjennom å ha en aktiv tilnærming i dialog sammen med barn og voksne. Viss barnehagelæreren har en åpen og improvisatorisk tilnærming til den skapende prosessen vil barna få rom til å utforske og skape, nemlig å være kreative (Undheim, 2022, s. 34). Selve kjernen til i all motivasjonsteori er undring og nysgjerrighet, helt tilbake til antikken betraktet man undring som en nødvendig motivasjon for læring som et pedagogisk virkemiddel (Amundsen, 2013, s. 20). I forskningsartikkelen «The teacher's role for engagement in foraging and gardening activities in kindergarten» lyser de opp viktigheten med å la barna ta en del av en arbeidsprosess. Der er fokuset på gårdsbruk, men det er gjort noen funn som kan trekkes inn i viktighet med det hvordan barn ser, sanser og opplever, da dette er viktige sanser når det kommer til barnas fantasi. Et av nøkkel fokusene som ble trukket frem var motivasjon, da motivasjon hjelper for å engasjere barna til å utforske. Ved å gi barna åpne spørsmål leder man barna til spesifikke svar eller undersøkbare aspekter (Bergan, et al. 2023, s. 10). Konklusjonen fra denne studien og en lederevne for å få ting i gang. De må også være bevisst på hvordan det blir kommunisert med barna i aktiviteter for å bevare barna sin nysgjerrighet, engasjement og lærdommen de kan få i prosessen (Bergan, et al. 2023, s. 13).

2.4 Nettbrett som mulighet for å formidle kunnskap og hvordan ivareta barns fantasi

I utgangspunkt i funnene jeg fikk fra intervjuet er det nødvendig å dra frem teori om artskunnskap og fantasi. Da dette blir noen viktige nøkkelpunkt i funnene mine som kommer i kapittel 5.0. Nettbrettet har kan brukes både som et dokumentasjon og refleksjonsverktøy, da det har en rekke praktiske og pedagogiske egenskaper, når man tar med seg nettbrett på tur. Vi kan knytte opp nettbrettet til appenes affordanser og hvordan barn tar lærdom igjennom å samtale hva de har opplevd (Sandvik & Tandberg, 2019, s. 165).

Kommentert [TH1]: Litt mer her i fra

Kommentert [TH2R1]: bok

En av mange evner barn har er fantasi, og den bør stimuleres på lik linje med andre ferdigheter. Egenskapen er for noen barn viktige aspekter som de bruker til å forstå. Dersom det blir et fokus på kunnskapsbetegnelse er det en fare for at de estetiske og emosjonelle ferdighetene, som fantasi blir skjøvet til sides og oppfattes som mindre viktig (Lund, 2012, s. 20). Det kan være en fare for at fantasi kan komme til skade, da det skyver vekk det som ikke oppfattes som rasjonelt og kompetansegivende. Fantasi er en egenskap som kan oppfattes slik at noen barn har mye av det og andre ikke, og bør temmes eller kontrolleres hvis barn har for mye av det (Lund, 2012, s. 7). Som barnehagelærer må vi ha kunnskap for å formidle, dette betyr ikke at man må kunne svare på all slags spørsmål, men man må kunne svare på den grunnleggende artskunnskapen som er i nærmiljøet uten at man skal slå opp i bøker eller internett. Om man ikke klarer å svare på alt gir dette et signal om at kunnskap til naturen ikke er viktig, men det er det. Da det er en forutsetning til at vi tar gode valg for å verne naturen (Bakke, 2022, s. 21). Artskunnskap handler om mye mer en å bare kunne navngi ulike levende organismer, det handler om hvordan man gjenkjenner hva de er, navngir dem, men også har en forståelse om hvor de kommer fra, hva de lever av og hvilke arter som igjen lever av dem. Altså ha en kunnskap om økologien til artene samt navne. For artene er grunnelementet i biologien, og ha kunnskap om dette er viktig for å kunne forstå sammenhengene i naturen for at vi kan ta vare på den (Skarstein & Skarstein, 2019, s. 140).

3.0 Metodekapittel

3.1 Hva er en metode:

Metode er vårt redskap til å undersøke ting da den hjelper oss til å samle inn data. Det vil si at det er den informasjonen vi innhenter, vi trenger for å kunne undersøke temaet (Dalland, 2020, s. 54). Det er vanlig i metodelitteraturen lager seg en problemstilling, da den viser til hva utgangspunktet for forskningen er og hva man er nysgjerrig på. Problemstillingen bidrar til å kunne avgrense og gi retning til videre arbeid, det er den som styrer hvilke valg for hvilken type metode man vil ha med i forskningen sin (Christoffersen & Johannessen, 2012, s. 29).

3.2 Valg av metode:

Både kvantitative og kvalitative metoder bidrar på hver sin måte til å undersøke og forstå samfunnet vi lever i på hver sin måte (Dalland, 2020, s. 54). Jeg har valgt å gå for en kvalitativ metode, med en induktiv tilnærming, det gjør at forskeren samler inn data med et åpent sinn og fanger opp meninger og opplevelser som ikke kan tallfestes eller måles. I en kvalitativ metode vil resultatene kunne bli preget av forskerens personlighet, siden forskeren er et instrument (Dalland, 2020, s. 57). En kan se på forskeren som et redskap, et redskap som skal oppnå kontakt med informantene sine og forstå hva de ønsker å få frem. Å samle inn kvalitative data er annerledes en kvantitative data, da de kvalitative dataene er det forskeren som må samle inn personlig, videre skal de analyseres og tolkes for å svare på problemstillingen til forskeren (Christoffersen & Johannesen, 2012, s. 39).

For å undersøke digitale verktøy i barnehagen, var det hensiktsmessig å ha en kvalitativ metode, fordeler ved denne metoden var å fange opp informantenes mening og opplevelse angående temaet digitale virkemidler i barnehagen og for å svare på problemstillingen. Fokusgruppeintervjuet er semistrukturert, det vil si at spørsmålene og rekkefølgen kan variere og hoppe frem og tilbake, men intervjuet har en overordnet intervjuguide. En forutsetning for å bruke denne metoden er at forskeren må gå inn i samtaler, med både enkeltpersoner og gruppen, dette krever at forskeren må ta i bruk alle sine menneskelige og faglige ressurser. Det er viktig for forskeren å skaffe seg et overblikk og forstå situasjonen raskest mulig, slik at en finner ut av hvordan man ordlegger seg for å bli forstått slik at man unngår misforståelser blant informantene (Dalland, 2020, s. 65). Som forsker må man være tydelig på hva en ønsker

å få frem og oppnå med interjuvet, og passe på at alle får frem sine meninger, tanker og erfaringer angående temaet.

3.3 Fokusgruppe intervju

I et fokusgruppeintervju kan vi hente inn individuelle data fra informanter da de kommer med individuelle utsagn, jeg kan også hente inn gruppedata, altså hva gruppa mener og interaksjonsdata som er dialoger mellom informanter (Duggleby, 2005, referert i Tjora, 2021, s. 245). Gjennom at jeg som forsker samler et visst antall informanter, kan det gjøre at det blir en effektiv form for datagenerering, da samler jeg inn intervjudata fra flere informanter samtidig. Metoden kan også virke mindre truende enn et individuelt dybdeintervju, men på den andre siden kan jeg risikere at barnehagelærerne har vanskelighet for å ytre seg og åpne opp. Særlig da om det er sprikende meninger i gruppa (Tjora et al., 2021, s. 244). Fordelene ved fokusgruppeintervjuet, er som David Morgan skriver at man klarer å fange opp meninger og samhandlingen som oppstår mellom deltagere, kan det gi et interessant aspekt som oppstår i fokusgrupper. Fokusgrupper kan bidra til flere spontane svar, enn ved andre kvalitative datagenereringer (Morgan, 1998 referert i Tjora, 2021, s. 244).

Under mitt intervju følte jeg ikke at jeg fikk den kontakten jeg ønsket. Opplevelsen jeg satt igjen med var at informantene var litt tilbaketrunkne og synes spørsmålene var vanskelige å svare på. Noen av spørsmålene var ganske så likt formulert, så det gjorde til at det ble mye gjentakelser. Samstundes skulle jeg ha stilt mye mer motsvar, om hva mener du her, kan du forklare dettedypere. I ettertid har jeg tenkt på om jeg skulle ha sendt ut intervjuguiden på forhand om det kunne gitt meg enda mer utdypende svar eller om jeg skulle gått for individuelle intervjuer om det hadde vært en forskjell til hvilke svar jeg kunne fått.

3.4 Validitet og reliabilitet:

I kvalitative metoder, er utvalgene så små at de ikke kan basere seg på en tilfeldig utvelgelse, men at man må være selektiv i utvelgelsen for hvem man vil ha med i fokusgruppeintervjuet. Det betyr at man burde sørge for at viktige karakteristisk ved problemstillingen som kan bli representert i utvalget (Halkier, 2010, s. 30). Jeg har på forhand valgt å ikke sette meg inn i den utvalgte barnehagen, for å se om de jobber med digitale verktøy. Dette var fordi jeg ønsket å komme til en vilkårlig barnehage slik at jeg ikke visste hvilke svar jeg fikk. Interjuvet foregikk i en barnehage, der informantene er på tvers av både småbarn og stor barns

avdelinger. En svakhet ved bruk av intervju kan være relasjonen mellom informanter og forskeren, som kan gå ut over hvordan kvaliteten på dataen blir. En forutsetning er at forskeren oppnår en god relasjon til informantene og slik at en får mest mulig god data fra informantene (Christoffersen & Johannesen, 2012, s. 81). Fordeler ved fokusgrupper er at en produserer data gjennom gruppenes fortolkninger, samhandling og normer. Svakheter ved et fokusgruppeintervju kan være at enkelte deltagere får sagt mer enn andre, og det kan føre til at det heller blir et utvidet individuelt gruppeintervju (Halkier, 2010, s. 13).

3.5 Analyseprosessen:

I denne delen skal jeg presentere hvordan jeg har tolket dataen og hvordan jeg hentet ut funnene fra intervjuet. Under fokusgruppeintervjuet skrev jeg ned det som ble sagt av informantene. Når jeg analyserte, valgte jeg og fargekode ord og setninger som gikk ut på det samme før jeg videre organiserte det inn i tre ulike kategorier (se vedlegg 3). En baserte seg på barns lek og påvirkning, den andre ble forsiktighet, holdninger og dømmekraft ved bruk av digitale medier, og den siste basert på utstyr, kunnskap og kapasitet når man skal bruke digitale virkemidler i barnehagen. Så valgte jeg ut noen av utsagnene og drøftet de opp mot hva teori og forskning sier, ved å dele det i tre kategorier fikk jeg en god oversikt og hvordan jeg kan knytte det opp mot problemstillingen og finne ut hvilke teorier som er relevante for å forstå begge sider av hva som blir fortelt og ikke.

4.0 Presentasjon av resultat og drøfting

4.1 Analyseprosess

Under analyseprosessen finner jeg mye som går på hvilke holdninger og syn man har til den digitale praksisen, men også ønsket til å ta det mer i bruk. Av svar og funn har jeg tolket at dette blir hindret mye på grunn av kapasiteten i barnehagen, mangelen på kompetanse og erfaring informantene sitter med og hvilke utstyr de har tilgjengelig. Oppgavens problemformulering er som følger:

«Hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler».

Jeg hadde tre informanter i min fokusgruppe intervju, der alle har stilling som pedagogisk ledere, i drøftinga kommer jeg til å bruke mest barnehagelærer og så har de fått fiktive navn for skape flyt i teksten samstundes bevare informantenes anonymitet. Informantene hadde ikke fått intervju guiden på forhand og jeg hadde kun fortalt om hvilket tema jeg skulle intervju dem i, grunn til at jeg valgte å ikke levere ut intervju guiden var på grunn av at jeg ville ha en åpen tilnærming til hva jeg fikk som svar, og at informantene ikke kunne lese seg opp på forhand, da jeg ønsket å få ærlige å åpne «her og nå» svar. Før jeg går videre til drøftingen er det viktig å belyse og begrunne noen nøkkelbegrep, da de kommer igjen i drøftingen og vil være sentrale til hvordan jeg svarer på problemstillinga.

4.1 Den digitale kompetansen og Pedagogisk grunnsyn

I flere av funnene så synliggjøres den digitale kompetansen, gjennom utsagn og hvordan de argumenterer for om det er positivt eller negativt med den digitale kompetansen.

Bølgan (2018) hun definerer at kompetansen er det personalet sitter på og har stor betydning på hvordan barn lærer og erfarer. I lys av det hun skriver retter jeg oppmerksomheten på den digitale kompetansen og hvordan hun vektlegger den profesjon faglige delen, da det gjør barnehagelæreren i bedre stand til å ha klare mål og innhold til den digitale praksisen. Den digitale kompetansen kan være et resultat av det pedagogiske grunnsynet, da det påvirker hvordan barnehagelæreren jobber med barn, hvile prioriteringen som blir gjort og aktiviteter en velger å utføre.

4.2 Holdninger og syn til den digitale praksisen

Holdning og syn er viktig å belyse da det speiler seg i alle mine funn og besvarelsen til problemstillingen. Generelt går mye av det informantene forteller meg ut på hvilke holdninger informantene sitter med, det er derfor viktig å belyse dette begrepet da det går mye igjen i

hvordan jeg har analysert funnene mine. På bakgrunn av holdninger og syn på den digitale praksisen opplever jeg at mye baserer seg for hva informantene forteller. Den digitale praksisen og verktøy er blitt en del av kulturen som barna vokser opp i. Dette kan være interessant med tanke på problemstillingen på hva det gjør om hvilket syn informantene ser på den digitale praksisen. Er de nøytrale? eller vektlegger de fordelene eller ulempene mer.

4.3 Motivasjon

Jeg har ovenfor forklart den digitale kompetansen, pedagogisk grunnsyn, holdning, og nå skal jeg rette oppmerksomheten mot motivasjon. Teorien til Amundsen (2013) refererer til at all motivasjonsteori baserer seg på undring og nysgjerrighet, og når det gjelder å bruke digitale virkemidler kan det tenkes til at barnehagelærerne trenger motivasjon for å ta i bruk digitale praksisen. Før vi forsetter med drøfting, er det viktig å understreke at disse nøkkelbegrepene går igjen i ulike funn, men noen blir mer vektlagt under del kapitlene en andre, i det neste kapitlet.

5.0 Drøfting

5.1 Den digitale kompetansen og det pedagogiske grunnsynet

I dette kapittelet ønsker jeg å synliggjøre er mangel på kunnskap og utstyr og hvordan det kan knyttes opp til problemstillingen: **Hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler.** For som Ole sa under intervjuet:

«det hjelper ikke å kjøpe inn det nyeste innen digitale verktøy for man må ha kunnskap om hvordan det skal brukes».

For å belyse det informantene har gitt meg av informasjon, så forstår jeg at den digitale praksisen i denne barnehagen ikke står i hovedfokus. En nærliggende forklaring er hvordan Ole forklarer at man må ha plass og rom til å ta det i bruk, ideelt så hadde det vært om man kunne gått i mindre barnegrupper og at personalet hadde hatt tid og kapasitet til det. Videre forteller Maria at:

«Må bli et utviklingsprosjekt for å virkelig kunne sette seg inn i digitale verktøy»

En rimelig tolkning kan være at det må en person som er virkelig motivert til å drive med digitale virkemidler for å skape en god praksis. Dette forklares i både faglitteratur og rapporter fra feltet, at det er en viktig forutsetning å ha en ildsjel til å dra i gang en god digital praksis. Det må det være en person som har engasjementet og drivkraften for å få ting i gang. Dette hevder både Grønsdal et al. og Veronica, et al. at man trenger en som står i det. Videre skriver Eva Skogen & Richard Haugen for å skape et organisasjonsengasjement, innebærer det at personen må yte mer enn det arbeidsinstruksene tilsier, dette krever mye ressurser for personen som står i det, samstundes kan resultatet bli at man oppnår en «drakultur» og man får et lærende positivt barnehageklima (Skogen & Haugen, 2013, s. 129). Dette skiller seg fra denne studien, for ut i fra jeg har tolket fra svarene til mine informanter så manglet de en ildsjel til å ta i bruk digitale virkemidler. Selv om dette ikke viser til selve problemstillingen, kan det i midlertidig stille spørsmålet til at «må en være avhengig av en ansatt for å skape en god digital praksis, og hvilke fordeler og ulemper stiller det barnehagen om det ikke eksisterer?». Her støtter jeg meg på tilstandsrapporten til Grønsdal et al. da styrergruppene etterlyser ansatte som har en ildsjels kraft inni seg og har en god digital kompetanse. Samstundes var forskernes hoved inntrykk fra denne studien at det er et kompetansegap blant personale i barnehagene.

Bølgan skriver om utfordringen personalet har i forhold til å ta i bruk digitale virkemidler, blir det vanskelig å se mulighetene som teknologien åpner opp. En forutsetning for at dette skal skje er at personalet må se kritisk på de tradisjonelle arbeidsmåtene sine (Bølgan, 2018, 28-29). Før vi fortsetter til problemstillingen, er det viktig å understreke det Bjonnes skriver at det digitale skal ikke overkjøre det tradisjonelle, men de digitale verktøyene skal være med på å gi aktivitetene nye dimensjoner (Bjonnes, 2014, s. 225). Hvordan barnehagelæreren ser fordeler og ulemper med å bruke digitale verktøy, vil det være sentralt å vite hvilket pedagogisk grunnsyn barnehagelærer sitter på. Dette påvirker hvilke valg, prioriteringer og arbeidsmåter barnehagelæreren velger å utføre (Gunnestad, 2019, s. 63). Før vi fortsetter med problemstillingen er det viktig å understreke at det pedagogiske grunnsynet stadig i utvikling, da nye erfaringer og kunnskap gir oss muligheter til å tilegne oss nye refleksjoner og verdier (Gunnestad, 2019, s. 36). Slik jeg har vist er den digitale kompetansen og det pedagogiske grunnsynet viktige faktorer til hvordan barnehagelæreren ser på den digitale praksisen.

Med bakgrunn av hva jeg har vist til bør barnehagelærere skaffe seg en profesjonsfaglig digital kompetanse, slik at de kan opparbeide seg et sunt og kritisk blikk og da kan man se koblingene til å forstå dagens samfunn og barnas oppvekst. Et viktig poeng er som Maria Dardanou er at det må ikke være det dyreste eller det nyeste utstyret på markedet, det handler om hvordan barnehagelæreren engasjerer seg i teknologien som allerede er til stedet (Dardanou, et al. 2021, s.52) Et avsluttende poeng er det informantene forteller meg; det vanskelig å tilegne seg inn i en digital kompetanse når det ellers er lite tid og ressurser i barnehagen. I fra min empiri kan det forstås ut i fra svarene informantene ga meg at de klarer å se sunt og kritisk på den digitale praksisen.

5.2 Holdninger og syn til den digitale praksisen

Jeg vil argumentere for at barn skal få erfare den digitale kompetansen ved å vise til Mari-Ann Letnes som har tatt utgangspunkt i Vygotskij og hvordan det sosiokulturelle perspektivet har en betydning for den digitale praksisen (Letnes, 2016, s. 141). Med tanke på perspektivet så ser man at barna blir påvirket av det digitale i deres sosiale og fysiske miljø, da teknologi er blitt en naturlig del av barns oppvekst og kan ikke bli sett på som en egen kulturkontekst. Når jeg spør spørsmålet «I hvilken grad tror du barn lar seg engasjere av digitale praksiser?» svarer Elise:

«app med læring skaper et stort engasjement blant barna, men igjen så får de dette tidsnok tid til på skolen»

mens Maria stilte seg det åpne spørsmål at han er usikker på hvor mye plass skal det ha i barnehagen. Er det rimelig og anta at de ulike synspunkt informantene har til den digitale praksisen kan basere seg på hvilken barndom de selv vokste opp i? Poenget med å synliggjøre hvorfor barndom kommer frem, er da det kan forklare til hvilket syn de har, dette retter seg mot hva Nina Bølgan skriver. Da den digitale verden bryter med det som en gang var, samfunnet baserer seg på ett større mangfold en noen gang. Slik når kultur og tradisjon blir formidlet blir bygger det opp en «motkultur» for det nye og digitale (Bølgan, 2018, s.26).

I kapittel 5.1 fokuserte jeg på digitale virkemidler, jeg vil videre diskutere noen vanlige innvendinger mot dette argumentet som Elise forteller, da den digitale kulturen skaper delte reaksjoner. I mot setning til hvilken barndom de kommer fra, kan en annen forklaring være hvordan Elise sin holdning og det pedagogiske grunnsynet spiller en viktig rolle for å ta i bruk den digitale praksisen. Med utgangspunkt i Vygotskij og hvordan informantene har svart, vil jeg derfor ta på meg følgende spørsmål: Er det en ulempe med hvilke holdninger de har? Jeg vil underbygge spørsmålet ved å viser til hvordan digitale praksisen blir prioritert vil en da kunne se mulighetene til hva den digitale praksisen har. En svakhet i min studie er mangel på tid som Maria sier:

«Barna skal erfare digital praksis. Men legger vekt på at det er opp til en hver barnehage, og hvor de velger å vektlegge rammeplanen på sine fagområder. Det har vært mye diskusjon på huset der det er mye delte meninger».

Det Maria sier, kan tolkes som jeg nevnte i tidligere avsnitt at er utviklingsarbeid kan til fordel være tilfelle for å ta i bruk den digitale praksisen. Med et slikt perspektiv vil det være interessant å se på kompetansen som personalet sitter med, da det har en hoved betydning for hvordan barn lærer og erfarer (Bølgan, 2018, s. 59). Slik jeg forstår Maria så krever det mye fra pedagogen også for å dra i gang den digitale praksisen, da det er mye delte meningen angående temaet. På en annen side skriver Bølgan at dagens samfunn mye mer sammensatt enn før og det digitale er en viktig forutsetning for å kunne delta i samfunnet. Totalt sett vil det være nødvendig å skaffe seg en digital kompetanse, men som Bølgan påpeker at det er nødvendig å ha en profesjonsfaglig digital kompetanse. Dette går hand i hand med å utvikle barnehagen som en lærende organisasjon (Bølgan, 2018, s. 63). I lys av det Maria forteller

meg hun ser at barna skal erfare den digitale praksisen og vil være til en fordel for praksisen er det interessant å se på det Ole forteller:

«holdning til skjerm har ikke alltid vært en god ting, men jeg har innforstått seg med at verden er forandret og i det digitale er det mye sosialt som skjer».

Her vil jeg legge meg på det til Haugen & Skogen referer til sin definisjon på holdning, og videre støtte meg på Veronica Bølgan et al. der de knytter opp motivasjon og lederevne og Ingrid Grønsdal, et al. sin rapport når jeg skal drøfte hvordan holdning kan påvirke barnehagelæreren til å ta i bruk digitale virkemidler. Holdning forklares at det er en tanke som har dannet seg over lang tid, og den kan til en viss grad speile seg til hvordan en selv er oppvokst (Haugen & Skogen, 2013, s. 106). Ut ifra det Elise forteller tolker jeg det som hun har tilegnet seg ett nytt syn på det digitale som skjer rundt barna. Bølgan referer til at er at det er viktig at barnehagelæreren har et sunt og kritisk blikk for å kunne forstå hvordan den digitale teknologien påvirker barna, men det er en forutsetning at barnehagelæreren har en profesjonsfaglig digital kompetanse (Bølgan, 2018, s. 60). Som i Grønsdal, et al. påpeker i tilstands rapporten så setter de ord på begrepene «kritiker» og «bekymret» i lys av hvordan personalet i barnehagen stiller seg til den digitale praksisen. Ut i fra svar jeg får under intervjuet kan det tolkes at Maria, Ole og Elise stiller seg i en kritiker posisjon. «Hvordan arbeider du med den digitale praksisen for at den kan bidra til barns lek, kreativitet og læring?» svarer Elise:

«Er ikke flinke nok til å dokumentere hva de gjør utover den digitale praksisen for at det ikke skal fremstå som at de har scrollet på mobil, da dokumentasjonen må være gjennomtenkt om hvordan det skal formuleres til foreldrene»

Denne posisjonen trenger ikke å være negativ ladd, men mer som en fordel da det viser at de har ett politisk engasjement som gjør at de vil sikre og forsvare kvaliteten i barnehagehverdagen. For å være en kritiker utelukker ikke å bruke den digitale teknologien, men ønsker heller ikke å ta den i bruk om den ikke er faglig eller pedagogisk forankret (Grønsdal, et al. 2019, s. 49). Oppsummert kan det forstås fra fokusgruppe intervjuet at informantene tar digitale verktøy litt i bruk, men de holder tilbake på grunn av mangel på kunnskap, utstyr og hvordan den pedagogiske dokumentasjonen skal bli faglig dokumentert.

5.3 Motivasjon til å ta i bruk digitale virkemidler

En del av den digitale kompetansen handler om at barnehagelæreren må forstå hvordan den digitale teknologien påvirker mennesker og her er fokuset på barna. Under intervjuet sa den ene informanten:

«Jeg opplever at fantasien blir tatt fra barna ved å gi dem ett riktig fasit svar»

Min tolkning er hvordan Trine ønsker å ivareta fantasien til barn. Fantasi er en viktig del av barn sine sanser og er en evne som barn bruker til å forstå (Lund, 2012, s. 7). Slik jeg opplever Trine så vektlegger hun fantasien med det formidler hun denne sansen skal bli stimulert på lik linje som andre ferdigheter. En nærliggende forklaring er som Janne Lund belyser hun hvordan en ivaretar de estetiske og emosjonelle aspektene en får ved hjelp av fantasi. Har man ett større fokus på kunnskapstilegnelse kan fantasi sansen bli oppfattet som mindre viktig (Lund, 2012, s. 7). Slik Trine forklarer under intervjuet har hun et ønske av å stimulere denne sansen på lik linje som andre ferdigheter. For å belyse problemstillingen min som omhandler hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler og i utgangspunkt av det Trine svarer, stiller jeg følgende spørsmål: Hvordan er det en ulempe med å søke opp fakta om arter man finner?

For å belyse spørsmålet, vil det være nødvendig å se på hva Trine sier opp mot teori, fra hennes vinkel kan det se ut som at det er en ulempe, slik jeg skrev innledningsvis om ønsket for å ivareta fantasien til barn. På en annen side skriver Hjørdis Bakke at det avgjørende at personalet har en arts kunnskap om lokale arter, slik at man går inn som et godt eksempel til barna. Dette gir et helhetsinntrykk til barna at man ønsker å ta vare på naturen (Bakke, 2022, s. 21). En betydelig svakhet ved teorien er om barnehagelæreren skal en stole sin egen arts kunnskap, for teorien tar ikke høyde for hjelpen man kan få av digitale virkemidler. Når man har nettbrett eller telefon med er det bare et tastetrykk unna informasjonen man trenger for å innhente fakta og som Margareth Sandvik og Cato Tandberg skriver, tar en med nettbrett på tur har barnehagelæreren en rekke praktiske og pedagogiske muligheter, for appenes affordanser gir barna muligheten til å ta lagre lærdom ut ifra hva de har opplevd (Sandvik & Tandberg, 2019, s. 165). I et slikt perspektiv ser jeg både Trine sitt synspunkt, Hjørdis Bakke og hva Sandvik& Tandberg ønsker å formidle. En rimelig tolkning kan forklares ved at det er fordeler og ulemper med at man kan søke opp arter på internett. Tar man utgangspunkt i Bakke så er hun klar på at man bør tilegne seg kunnskap om arter i nærområdet uten at man må slå opp i en bok eller ta til internett, da dette gir budskap til barna at naturen er viktig og

må bli tatt vare på. Dette står i kontrast til hvordan Sandvik & Cato påpeker fordelene med å dra de digitale verktøyene med, da dette bidrar til at barna kan ta med seg opplevelsene de har opplevd i ettertid. Poenget jeg ønsker å synliggjøre, er hvordan Trine har vektlagt sitt valg med å ikke alltid søke opp de ulike artene. I kommende avsnitt vil jeg fokusere på innvendingene mot disse argumentene.

For å forstå hvordan Trine har tenkt, vil det være interessant å se både fordelene og ulempene med å ta i bruk digitale virkemidler. En annen mulig forklaring kan være hva vektlegger man mest: bærekraft for naturen, eller ivareta fantasien til barna? For å forstå Trine sitt poeng, er hvordan Veronica Bergan, et al. opplyser i artikkelen at en kan motiverer barn til å utforske, styrker da hvordan barn ser, sanser og opplever (Bergan, et al. 2023, s. 10), dette kan igjen oppmuntre barna for å skape seg en fantasi rundt artene, som fører til at barna ønsker å tilegne seg kunnskap. Med utgangspunkt i det Trine sier og Bergan, et al. vil jeg argumentere for hvordan Sandvik & Tandberg belyser appenes affordanser. Slik jeg har vist teorien til Bergan, et al., og Sandvik og Tandberg. Går oppgaven nå over til en diskusjon av hva Trine ser på som en fordel, da det åpner det seg opp nye muligheter når barn kan ta i bruk teknologien, og uttrykke seg slik at de kan fremme sine egne perspektiver og få en digital danning (Dardanou, et al. 2019, s. 57). Poenget med dette er å vise at digitale virkemidler kan bli brukt, men alt avhenger av hva barnehagelæreren ønsker.

6.0 Oppsummering og konklusjon

Etter å ha drøftet funnene opplever jeg at informantene tar i bruk digitale virkemidler sammen med barn, men ikke like mye som de skulle ha ønsket. Som skrevet i kapittel 5.2 krever det en person som er villig til å strekke seg litt ekstra for å ta det i bruk. For å strekke seg det lille ekstra trenger man motivasjon, og som Skogen & Haugen påpeker at all motivert atferd, må man ha en drivkraft som får oss til å handle. I artikkelen til Bergan et al. var motivasjon et av nøkkelfokusene fra studien, denne forklarte hvordan motivasjon engasjerte barn til å utforske, og deres konklusjon var at barnehagelæreren må ha en lederevne og drivkraft til å få ting i gang. Dette trekker også Hilde M. Amundsen frem da all motivasjonsteori er kjernen til undring og nysgjerrighet, og som et pedagogisk virkemiddel er det nødvendig med motivasjon (Amundsen, 2013, s. 20). Det blir også vektlagt hvordan det blir kommunisert med barna, er en avgjørende del for å kunne bevare barna sin nysgjerrighet, engasjement og lærdom i aktiviteter (Bergan, et al., 2023, s. 10). Videre viser Marianne Undheim sin artikkel om barnehagelæreren klarer å ha en åpen tilnærming til å dra inn teknologi og digitale virkemidler vil dette være til en fordel, da det gir en unik mulighet for en samarbeidsprosess sammen med barna som åpner opp for at de tilegner seg nye måter de kan utforske og være kreative (Undheim, 2022, s. 32, 34).

Det kan diskuteres om både fordeler og ulemper man har når ved å ta digitale virkemidler i bruk, samstundes forstår jeg at mye ligger på barnehagelæreren sin kunnskap og holdninger som avgjør hvordan den digitale praksisen blir utført i barnehagen. For å oppsummere det jeg har fått ut av mine data, og hva teorien sier kan det tolkes at det var en mangel på motivasjon og kunnskap blant mine informanter. Hensikten med analysen er som beskrevet innledningsvis, er å svare på «**Hvilke fordeler og ulemper ser barnehagelæreren med å ta i bruk digitale virkemidler**» Som undersøkelsen viser, er det gode grunner til å hevde at mine informanter så mer ulempene en fordeler med å ta det i bruk i dette intervjuet. For å konkludere vil jeg trekke frem at informantene så ikke selve ulempen til praksisen, da jeg oppfattet informantene som nøytrale til den digitale praksisen. Totalt sett var det nok mangel på kunnskap og motivasjon som gjør at jeg hoved konkluderer med at de så på de digitale verktøyene var til ulempe med å ta det i bruk i sitt pedagogiske arbeid.

7.0 Avslutning og veien videre

7.1 Avslutning

Undersøkelsen har gitt innsikt i forhold som er viktige når det gjelder når en barnehagelærer skal ta stilling til den digitale praksisen. Gjennom intervjuet med tre pedagoger, ga det innsikt til hva som er viktig å tenke på og hvilke valg en barnehagelærer står ovenfor hver dag. Vi har en stor frihet til å velge hvordan man ønsker barnehagehverdagen er, og siden den digitale praksisen står nedfelt i rammeplanen skal en forholde seg til det. Det som dermed den digitale praksisen er at man har ingen fasit, eller en måte å gjøre det på, mye avhenger av hvordan en velger å vektlegge den digitale praksisen. Som kjent gir kunnskap forståelse, og jeg tror ved å videreutvikler den digitale kompetansen oppnår man bedre kvalitet og forståelse ovenfor hva de digitale verktøyene kan bidra til. Undersøkelsen min bidrar dermed med å få et lite innblikk i hvordan en forholder seg til digitale virkemidler.

7.2 Veien videre

Om jeg skulle ha arbeide med dette prosjektet ville jeg gått dypere inn i den digitale praksisen, jeg ville ha gått for en kvantitativ metode som spørreskjema for å dekke flere barnehager ute i feltet for å se om det er likheter blant flere barnehager. Men også gått for en tilnærming der jeg observerer or å se hvordan barna lar seg engasjere når man drar inn digitale virkemidler og i etterkant intervjuet barnehagelæreren for å få et bedre innblikk i her og nå situasjoner, i stedet for generelt.

Etter denne forskningsprosessen har jeg fått et stort læringsbytte av å jobbe så intenst med en fagoppgave. Jeg har fått dykket inn i et tema som ikke er så aktuelt i undervisningen, Temaet har gitt meg bevist på at det er mye delte meninger blant folk ute i feltet, samstundes har det gitt meg masse nye kunnskap og kompetanse som jeg vil ta med meg ut i yrket og jobbe videre med.

8.0 Litteraturliste

- Amundsen, H. M. (2013) *Barns undring*. Fagbokforlaget.
- Bergan, V., Nylund, M. B., Midtbø, I. L. & Paulsen, B. H. L. (2023). The teacher's role for engagement in foraging and gardening activities in kindergarten. Environmental education research. <https://doi.org/10.1080/13504622.2023.2181271>
- Bjønnes, P. C. (2014) Med digitale verktøy ute: «Skal vi ta kopimaskina ut da eller?». I Sæther, M. & Hagen, T. L. (Red.), *Kreativ ute: Barnehagepedagogikk med uterommet som læringsarena*. (s. 223-245). Fagbokforlaget.
- Bølgan, N. B. (2018). *Digital praksis i barnehagen*. Fagbokforlaget.
- Christoffersen, L. & Johannesen, A. (2012). *Forskningsmetode for lærerutdanningene*. Abstrakt forlaget.
- Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving*. (7.utg.). Gyldendal.
- Dardanou, M., Mossin, M. S., & Simensen, E. D. (2021). *Barnehagens digitale arenaer*. Universitetsforlaget.
- Grønsdal, I., Borgenvik, K., Fjellanger, L. I., Aksnes, K., Hansen, H., Espeland, Å., Vangsnæs, V. & Espeland, M. (2019) Prosjektrapport 1: Tilstandsrapport. Digital kompetanse i arbeid med språk og estetiske fag i barnehagen: Dei vaksne sitt perspektiv (CASE-rapport 2019/2). Center for Creativities, Art and Science in Education (CASE). https://www.researchgate.net/publication/338580577_Digital_kompetanse_i_arbeid_med_sprak_og_estetiske_fag_i_barnehagen_Dei_vaksne_sitt_perspektiv
- Halkier, B. (2010). *Fokusgrupper*. Gyldendal akademisk
- Haugen, R. & Skogen, E. (2013) Holdninger og kommunikasjon: Holdningsbegrepets komponenter. I Haugen, R., Lundestad, M., Slåtten, M. V., & Skogen, E. (2013) *Å være leder i barnehagen* (s. 105-116). Fagbokforlaget.
- Kunnskapdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen*: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Lund, J. (2012). Vannhummler og andre humler. Barns fantasiuttrykk i en norsk barnehage. *Norsk senter for barneforskning*, 3, 7-22. <https://doi.org/10.5324/barn.v30i3.4163>
- Sandvik, M. (2019) Nettbrett og digitalt mikroskop i naturfag: Med nettbrett på tur- og tilbake igjen. I Jæger, H., Sandvik, M., & Waterhouse, A-H. L. (Red.), *Digitale barnehagepraksiser: Teknologier, medier og muligheter*. (s. 157-180). Cappelen Damm Akademisk.
- Tjora, A. (2021). Tematisk analyse: Bruk av fokusgrupper. I A. Tjora (Red.), *En smak av forskning* (s. 241- 250). Cappelen Damm Akademisk.
- Undheim, M. (2022). Deltagelse, prosess og produkt: Kreativitet i en skapende teknologimediert samarbeidsprosess i barnehagen. *Nordisk barnehageforskning*, 19(1), 21-39. <https://doi.org/10.23865/nbf.v19.251>

9.0 Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjonsskriv

Vil du delta i undersøkelsen til bachelorprosjektet *Digitale verktøy i barnehagen*

Dette er et spørsmål til deg om å delta i undersøkelsen til et bachelorprosjekt hvor formålet er å finne ut hvordan barnehagelæreren legger til rette for bruk av digitale verktøy sammen med barn i barnehagen. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

I min bachelor er temaet digitale verktøy i barnehagen, hvorav problemstillingen min fokuserer på hvordan barnehagelæreren tar i bruk digitale verktøy sammen med barn. Samfunnet vårt blir i større og større grad preget av teknologi. Jeg ønsker derfor å komme til din barnehage og ha ett fokusgruppe intervju med 3-5 barnehagelærere der de forteller om sin erfaring til det å bruke digitale verktøy sammen med barn,

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Høgskolen på Vestlandet er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Jeg har valgt å velge en vilkårlig barnehage, der jeg ikke har kjennskap til hvordan barnehagen bruker den digitale praksisen sin. I min forskning vil jeg samle inn data gjennom å gjennomføre ett fokusgruppe intervju sammen med 3-5 barnehagelærere. Jeg vil spørre om hva de gjør når de tar i bruk digitale verktøyer i barnehagen og ~~da~~ ha hoved fokus på hvordan de jobber sammen med barna.

Hva innebærer det for deg å delta?

- *Å delta i prosjektet mitt vil si at jeg har ett fokusgruppe intervju som vil ta ca 1 time. Der jeg vil komme med spørsmål angående temaet og problemstillingen, så vil barnehagelærerne fortelle og drøfte sammen angående spørsmålene som blir stilt.*

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst innen gitt frist, trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle data fra deg vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Undersøkelsen vil ikke samle inn personopplysninger, og datamateriale vil anonymiseres, slik at ingen deltakere er gjenkjennbare i den endelige oppgaven.

- *De som vil ha tilgang til datamaterialene er Høgskolen på Vestlandet, veileder Kirsti Aksnes og student Therese Heimark.*
- *For å sikre informantene sitt personvern vil jeg kode/fiktive navn på de som er til stede. Om det blir nødvendig å skrive det ned, og papir som skrives på under intervjuet vil bli makulert etter jeg har fått det skrevet inn på datamaskinen.*

Deltagere i min bacheloroppgave vil ikke bli kunne gjenkjent om bacheloren min blir publisert.

Prosjektet vil ikke behandle personopplysninger

Prosjektet vil ikke innhente og behandle personopplysninger. Prosjektet vil etter planen avsluttes den 25.05.23 og eventuelt trekk av samtykke for å delta, må gjøres innen denne datoen.

Hvis du har spørsmål til studien, ta kontakt med:

- Høgskolen på Vestlandet Kirsti Aksnes E-post: Kirsti.Aksnes@hvl.no tlf: 45 24 34 91

Med vennlig hilsen

Kirsti Aksnes
(Forsker/veileder)

Therese Heimark

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Digitale verktøy i barnehagen* og jeg (sett kryss i ruten som stemmer):

- Samtykker til å delta i prosjektet
- Samtykker ikke til å delta i prosjektet

Jeg samtykker til:

- å delta i *Fokusgruppe intervju*

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

NB! Prosjektet skal ikke behandle personopplysninger, og derfor skal dette informasjonsskrivet ikke signeres!

Vedlegg 2: Intervju guide

Starter med en introduksjonsrunde der alle informanter forteller hvem de er og hvilke avdeling de er på:

1. Hvilke digitale virkemidler brukes på din avdeling? Hvordan responderer eventuelt barna?
2. Hvor stor plass har den digitale praksisen på avdelingen deres?
3. Hvordan arbeider du med den digitale praksisen for at den kan bidra til barns lek, kreativitet og læring?
4. I hvilken grad er du fornøyd med hvordan deres avdeling jobber med den digitale praksisen? Eventuelt hva vil du endre på/ jobbe mer med?
5. Hva er det viktigste å tenke på når man jobber sammen med barn og digitale verktøy?
6. I hvilken grad tror du barna lar seg engasjere av digitale praksiser?
7. I hvilken grad tenker du det er viktig legge til rette for med digitale praksiser i barnehagen sammen med barn”?

Vedlegg 3: Analysetabell fra interjuvet

Lek og barnas påvirkning av digitale medier:	Forsiktighet, dømmekraft og holdninger knytt til digitale verktøy:	Utstyr, kunnskap og kapasitet:
<p>Barnas påvirkning på og av digitale virkemidler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan bli konflikter for at barna ikke har tid til å vente for det er ikke nok utstyr, da blir det ikke gøy, blir bare styr. <p>Mener det burde blitt et utviklingsprosjekt for de ansette slik at de virkelig kunne sette seg inn i digitale verktøy og ta det i bruk i praksisen.</p>	<p>Holdninger</p> <ul style="list-style-type: none"> • App med læring er det stor engasjement til blant barna, men det får de tidsnok på skolen. • Barna skal bli introdusert til det digitale, men ikke for mye. Det er lettere å bruke det sammen med de store barna enn med de minste. • Litt usikker på hvor mye tid det digitale burde bli brukt i barnehagen, men det hjelp og sette det inn i en måned som fokus. • Diskusjon; usikker på hvor mye plass det skal ha i barnehagen.. Personalet trengte å sitte gruppevis for å forstå hva teknologi er og hva en digital 	<p>Utstyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Holder ikke med at bare to nettbrett, skulle egentlig hatt en til hver for at de skal kunne utfolde sin kreativitet skikkelig. • Hendelse; Interjuvet hvert enkelt barn på film til morsdagen, men måtte låne kamera siden de ikke hadde det riktige utstyret. • Ekstra spørsmål: Føler dere at det er mangel på utstyr? Da er fells svaret ja, mye er utdatert. Men mangelen på kunnskap er også en viktig faktor for det hjelper ikke å kjøpe inn noe man ikke har kunnskap til hvordan det skal brukes.

	<p>praksis er og innebærer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskjellige meninger om hvor stor plass det skal ha i barnehagen. • Holdningen til skjerm har forandret seg, da den ikke alltid var så god ser man nå at verden er forandret og det er mye sosialt som skjer gjennom digitale virkemidler. 	<p>Det er en stor mangel og et digitalt kamera kan gjøre det enklere å ta bilder i forhold til en telefon som bli mest brukt.</p>
<p>Lek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan føles at fantasien blir tatt fra barna ved å gi dem et riktig fasit svar når ting blir søkt opp på digitale virkemidler. • Drar ofte inn digitale virkemidler inn temaarbeid. • Har opplevd at leken ofte kan bli forstyrret 	<p>Usikkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikke flinke nok til å dokumentere hva de gjør utover den digitale praksisen, da det kan fremstilles som at de har scrollet på mobil. Da må det være gjennomtenkt om hvordan det skal formuleres til foreldre. Alt av den digitale praksisen blir lite dokumentert. 	<p>Kunnskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redigering ble gjort av Voksen i forbindelse med å laga film der barna har bidratt med bilder. Mener det burde blitt et utviklingsprosjekt for de ansette slik at de virkelig kunne sette seg inn i digitale verktøy og ta det i bruk i praksisen. • Hjelper ikke å kjøpe inn digitale ting, man må

av musikk på høyttaler.		også ha kunnskap om dette.
	<p>Dømmekraft</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal erfare digital praksis, men legger vekt på at det er opp til enhver barnehage og hvordan de vektlegger rammeplanen på sine fagområder. Det har vært mye diskusjon på huset der det er mye delte meninger. • Internett har ikke alltid rett, viktig å lære barn at det som står ikke alltid er sant. • Viktig å lære barn at det er greit at de ikke vil bli tatt bilde av og respektere dette. 	